

Argentinië en Chili,

totaal anders en allebei ongeloofwaardig mooi

Op 8 januari in 2019 reisden we in twee maanden van het uiterste zuiden van Argentinië naar het noordpuntje van Chili. In hun zomer dus, hoewel dat laatste, in Patagonië althans, nog wel tegenviel. De temperaturen die we doorstaan hebben gaan van 0 tot +40, in 8 weken. Maar dat is lang niet het enige waarmee we te maken kregen. Tip: *huur een auto met een tent op het dak*. Beide landen – vooral Argentinië – zijn zo leeg, dat alleen zo een optimale vrijheid gegarandeerd is. En je hebt altijd onderdak. En o ja, let erop dat je goede, of beter nog, nieuwe banden hebt. Hebben wij niet gedaan. Domdomdom. De 'ripio' (onverharde weg) is alom aanwezig en abominabel van kwaliteit. We hadden nog geluk met maar twee lekke banden – en ook nog op een prettig punt, namelijk *niet* in de middle of nowhere.

Argentinië en Chili moeten dan ook echt allebei in mijn canon. Alleen zijn ze een beetje moeilijk te scheiden, omdat we zeven keer de grens (en de Andes) over gereden zijn op die tocht van zuid naar noord en daarbij komt ook nog dat we niets weten van het oosten van Argentinië. Dus ze mogen samen. Toch eerst maar eens de verschillen tussen de beide landen, want die waren enorm. Op nummer 1 staat geld opnemen. Geld opnemen in Argentinië is een drama. Veel ATM's hebben een heel laag maximum, zijn kapot, of leeg, of ze doen het gewoon niet, zodat het geen uitzondering is als er pas bij het vijfde apparaat ook bankbiljetten uit de muur komen. En dan wordt er – onafhankelijk van het bedrag dat je opneemt – altijd 386 pesos commissie door de bank gerekend. Als het maximaal op te nemen bedrag 1000 pesos is, gaat dat op een soort van diefstal lijken, vind ik. In Chili daarentegen bestaat het geld-opneem-probleem helemaal niet. (Let niet op de precieze cijfers, met een inflatie van honderden procenten per jaar gaat het snel in Argentinië).

Op nummer twee staan de grensovergangen. Trek rustig een halve dag uit voor het passeren van de grens. De Argentijnen zijn ongelofelijk bureaucratisch en leggen onze drie paspoorten (de auto heeft een eigen paspoort) uitgebreid en in een heel langzaam tempo onder de loep. Bovendien hebben ze vaak wel 20 loketten, maar daar is er dan maar één van open, dus dat schiet ook niet echt op. Maar Chili is juist weer erg gebeten op de illegale invoer van alles wat ook maar ergens in de verte vers (geweest) zou kunnen zijn. Zelfs honing is contrabande. Dus gaan ze met een stofkammeretje door ALLE bagage en kijken met een spiegel onder de auto om te zien er daar toch geen tomaten verstoppt zijn. Of bananen. Of zo.

Maar als je van bijzondere, indrukwekkende en bijna overweldigende landschappen houdt, ga dan morgen naar Argentinië en Chili. Ik dacht dat Nieuw-Zeeland geweldig mooi was. Het verbleekt bij dit deel van Zuid-Amerika. We kampeerden bij de grootste gletsjers, in de heetste woestijnen. Bij zoutmeren, bij bergmeren in alle kleuren van de regenboog (echt waar). Maar ook in bossen en vochtige regenwouden, op dorre pampa's, bij besneeuwde vulkanen en in Noord-Chili, maar ook aan zee en op een hoogte van 4300 m. Er zijn speciale (illegale) coca-snoepjes tegen hoogteziekte, maar die helpen niet. En dat is jammer, want al kwamen wij niet hoger dan 4.700 m, dat viel mij helemaal niet mee. Ik had een dreunende hoofdpijn en was misselijk. En dan te bedenken dat de hoogste top van de Andes wel mooi 6.900 mis. En dan de temperatuurverschillen. We hebben liggen bibberen onder drie wollen dekens met bijna alle kleren aan die we hadden en we lagen te zweten in ons 'huisje-op-het-dak' toen het 40 graden was. En dat allemaal in acht weken en iets meer dan 1000 km rijden per week.

Zijn er überhaupt toeristen? Ja, die zijn er. De backpackers gaan allemaal langs dezelfde route en allemaal met de bus en verblijven allemaal op dezelfde adressen. Je ziet er dus een heleboel, of geen een. Wij moesten ook een stuk met de bus, van Ushuaia naar Punta Arenas, altijd nog 630 km, want daar stond de auto die we gehuurd hadden. Ik vond de backpackers toen al soms een beetje moeizaam. Ik had het gevoel dat ze even gelukkig geweest zouden zijn als ze allemaal met elkaar op een camping op de Veluwe zouden zitten. Want daar kan je ook nachtenlang met elkaar drinken en praten. En in de bus keek niemand naar buiten naar de ongelooflijke landschappen waar we doorheen reden, want ze sliepen allemaal. Dan heb je de 'overlanders'. Mensen die jaren achtereen met een tot fort verbouwde truck op stap zijn. Eigenheimers. Volkomen onthecht, geen roots, geen haast. Maar vlak ook de fietsers niet uit. Want de Carretera Austral staat op 'Het Lijstje'. 1300 km fietsen van zuid naar noord in Chili in het stof van de passerende auto's op bijna uitsluitend ripio, bergop, bergaf. En natuurlijk zijn er genoeg georganiseerde reizen, maar dan vlieg je van het ene punt naar het andere en loop je in een groep achter het vlaggetje van de reisleader aan. En tot slot zijn er ook idioten zoals wijzelf, die alles op eigen houtje en ook nog uitsluitend over land willen doen. Maar dat zijn er maar weinig.

Zijn er dan geen 'gewone' Argentijnen en Chilenen? Jawel, maar zoveel hebben we daar niet van gezien. In Patagonië kun je een dag rijden zonder iemand te spotten, je komt gewoon geen auto tegen. Want mensen wonen in steden. En daar zijn we natuurlijk ook wel geweest, we boekten er meestal een appartementje, wat altijd leuk en onverwacht was. Valpareiso in Chili bijvoorbeeld, is

heel grappig. Helemaal kleurig beschilderd (en vol hondenpoep van de duizend zwerfhonden die er ook wonen). Salta (in het noorden) is leuk. Erg katholiek natuurlijk, zoals heel Zuid-Amerika, dus zie je overal in beide landen kerken en kerkjes en heel aparte pelgrimsoorden. Als er ergens in het landschap een beeld dreigt te bezwijken onder een enorme hoeveelheid met water gevulde plastic flessen, dan heb je een pelgrimsoord te pakken. Meestal is daar een wonder gebeurd. De merkwaardigste die we tegenkomen, is wel de razend populaire bedevaartsplaats van la Difunta Correa in de buurt van San Juan. Deze heilige was een vrouw wier borst nog melk bleef geven, toen ze al dood was. En tot op de dag van heden zegent ze alle automobilisten en huizenbezitters. Daarom hangt het er vol met nummerborden (en hier en daar een stuurwiel) en staan er overal maquettes van huizen. Ik zie niet direct de connectie met moedermelk, maar ik ben dan ook geen Argentijn.

Maar je merkt wel direct op dat Argentinië veel armer is dan Chili. In de supermarkten van Argentinië zijn veel lege schappen, zeker aan het einde van de middag. Een bezoekje aan een supermarkt in Chili daarentegen is een feest, zeker als je dagen geleefd hebt op tonijn uit blik met ui, of soep uit blik. Je kunt dan in deze prettige supermarkten ook meteen de voorraad Pisco Sour aanvullen. Want dat is heel, heel erg lekker, of het nou warm of koud is. We hebben het voor het eerst gedronken op een bootje aan de voet van een giga-gletsjer, helemaal in het zuiden. Alcohol op ijs dat zo uit het water werd gevist en met een bijl in stukken werd gehakt. En dat terwijl ik toen zo graag warme chocolademelk had willen hebben. Het was net boven nul. Maar Pisco Sour is een verrukkelijk drankje.

En zo was deze reis van Ushuaia in het zuiden van Argentinië naar Arica in het noorden van Chili niet alleen heel erg afwisselend, maar vooral ook onvergetelijk mooi. Ach, zoveel wat ik niet genoemd heb. Het sterren kijken in een observatorium, de prachtige guanaco's die altijd zo mooi afsteken tegen de horizon, de geweldig mooie nationaal parken (waar je achter zware omheiningen moet kamperen vanwege de poema's). Cactussen die twee keer zo groot zijn als ik. De lange tocht door de rivierbedding, omdat de weg in het water helemaal verdwenen was. Het museo van Butch Cassidy en de Sundance Kid, de prachtige grotten met tekeningen van handen van duizend jaar oud en niet te vergeten de geoglyfen die nog veel ouder zijn. Het is teveel om op te noemen. En dat was deze reis bijna ook.